

כ"ז טבת ה'תשע"ט 4.1.19

מגזין מס' 509

ערב שבת פרשת וארא/מברכים חודש שבט

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כספך

אמיתת החירות - עבודה פנימית אינטימית

רק מסירות נפשו של אדם היא שפותחת בהכרתו המודעת שער ללידת וצמיחת אמת חדשה. הזמן מאד יקר... צריך פשוט אומץ ל"התאבד" על הנכון... כי בחיי היומיום החולפים ביעף, ככל שמושכים את החרדה מפני ההתחייבות - מפסידים ומאבדים את המאבק (הקיומי הבריא) על החירות האמיתית, לטובת "צעצועים"... שאינם אלא כבלים של רמייה עצמית...

וכשמתמיד האדם לאורך ימים ושנים למסור נפשו על ה'נכון', זוכה הוא להתעלות מחיל אל חיל בענין הכרת ערך עצמו, ולתוקף הדעת שלא להתפעל משום מנגד או קושי בעולם. אמר על כך פעם המשפיע הדגול ר' מאיר בליזינסקי ז"ל: זהו כל ענין העבודה בדרך החסידות, איש מלבדך אינו יודע מהו מעמדך ומצבך הרוחני לאמיתתו - האם התעלית... או שמא ירדת... ועל כן, כלל גדול הוא בעבודה הפנימית: אף אחד לא יאמר לך מי אתה - אתה יודע!!!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש שבט

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'וארא', מכריזים: המולד יהיה ביום ראשון, שעה 11:13 ו-14 חלקים. ראש חודש שבט ביום השני הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידי, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייתחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את

כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא ידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

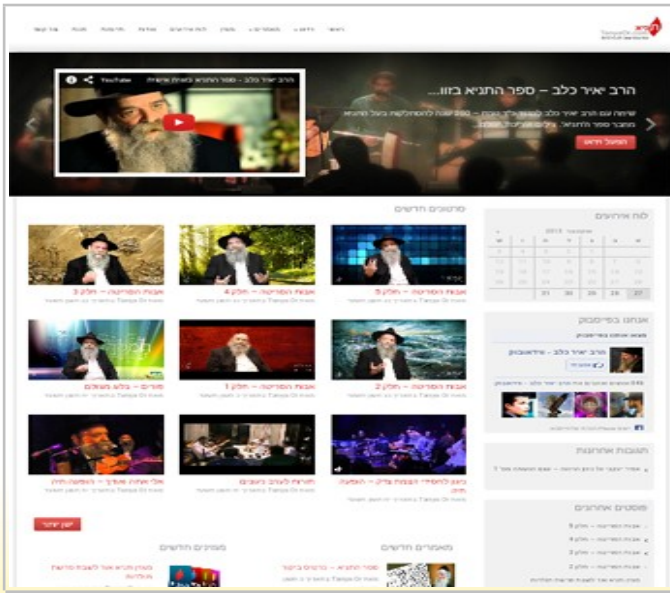
**להלן הימים המיוחדים שבחודש שבט
אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:**

**י' בשבט - הסתלקות הרבנית רבקה, אשת כ"ק אדמו"ר מהר"ש - בשנת עדר"ת;
הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ (הרבי הקודם של חב"ד) בשנת תשי"י;
יום קבלת הנשיאות של חתנו, כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש, רבי מנחם מענדל שניאורסון
נשיא דורנו - בשנת תשי"א.**

י"ג שבט - הסתלקות הרבנית שטערנא שרה, אשת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב - בשנת תש"ב.

**ט"ו שבט - ראש השנה לאילנות; יום יציאת הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' מוהר"ר לוי יצחק, אבי האדמו"ר
מליובאוויטש נשיא דורנו, מבית הסוהר - בשנת ש"ת.**

**כ"ב שבט - הסתלקות הרבנית חיה מושקא, בת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ואשת הרבי מליובאוויטש נשיא
דורנו - בשנת תשמ"ח.**

**התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
www.tanyaor.com**

הסיפור השבועי

חיים במתנה

"אדון גיברלטר?", הקול הדהד בחלל החנות. נלוותה לו נימה של תקיפות מבשרת רעות.

יהודי מאיר פנים יצא מן המשרד. "זה אני, במה אפשר לעזור?"

"אני הקומיסר שלך", הכריז האיש. "חנות הנעליים שלך מולאמת, והיא רכוש המדינה. ברור?"

זה היה בתקופת השלטון הקומוניסטי הראשון בליטא, שהחל לאחר פלישת מאה וחמישים אלף חיילים סובייטים אל המדינה, שנכנעה בלי קרב. השלטון הוחלף במהירות, ועל תושבי המדינה הוחלו החוקים הנוקשים של ברית המועצות. אלה התיימרו ליצור חברה שוויונית. אחד הצעדים הראשונים להגשמת החזון היה הלאמת נכסים. לא עוד עשירים בעלי רכוש אישי. הכול שייך למדינה.

וכך חנות הנעליים המשגשגת של שרגא פייבל גיברלטר, בעיר קובנה, נלקחה מידי. הקומיסר – פקיד השלטון – הוצמד לחנות, ופיקח שכל ההכנסות עוברות לידי הממשל. שרגא פייבל הביט בעיניים כלות באובדן העסק שלו, שקנה לו מוניטין בזכות יושרו וחריצותו. באין ברירה החליט לחסל את העסק. הוא סיים לייצר נעליים מחומרי הגלם שהיו ברשותו, ופיטר את הפועלים.

את העורות סיפק לשרגא פייבל יהודי ושמו זס גלזר, שהחזיק במפעל עורות מצליח. במרוצת השנים ניהלו השניים עסקים ביניהם, ונהפכו לידידים טובים. לנוכח התהפוכות השלטוניות הצליח גלזר לסדר למשפחתו נתיב מילוט לארץ ישראל. קודם נסיעתו בא להיפרד מידידו הוותיק. ופתאום אמר שרגא פייבל לגלזר:

"אני חייב לך כסף. עליי לפרוע את חובי."

גלזר לא הבין את המשמעות של המילה "חוב". "אני חייב לך כסף", אמר שרגא פייבל לגלזר. "אני חייב לך כסף. עליי לפרוע את חובי."

"איזה חוב?", כיווץ גלזר את מצחו. "למיטב זיכרוני שילמת לי על כל הסחורה".

"אסביר לך", אמר שרגא פייבל. "בזמנו הזמנתי ממך עורות לשנה שלימה, ושילמתי בשטרות. אמנם ביקשתי ממך לבטל את ההזמנה ולהפסיק לשלוח לי עורות, אך עליי לשלם תמורתה".

גלזר לא הבין את פשר דבריו. כאשר קיבל את הודעת ביטול ההזמנה לא העביר את השטרות אל הקומיסר אלא קרע אותם. "מדוע תשלם תמורת סחורה שלא קנית?", שאל את שרגא פייבל.

"בגלל 'מי שפרע'", ענה שרגא פייבל בנחת. זו תקנה הלכתית מהתלמוד, ולפיה אדם שקנה סחורה ושילם תמורתה, אך טרם קיבל את הסחורה, רשאי להתחרט ולדרוש את כספו. ועם זה תלויה מעליו קללת חכמים: "מי שפרע מדור המבול, הוא יפרע ממי שאינו עומד בדיבורו".

"אמנם פטור אני מלשלם, אך אינני רוצה להיות בתוך מי שאינם עומדים בדיבורם", סיכם שרגא פייבל. "נכון, העסק שלי הולאם, וגם מפעל העורות שלך, אך אילו הייתי משלם במזומן, ייתכן שהייתם מצליחים להשאיר בידכם חלק מהכסף. לכן עליי לשלם לך".

בין השניים התפתח ויכוח. כל צד התבצר בעמדתו. שרגא פייבל התעקש לשלם, וגלזר סירב ליטול את הכסף. הסכום המדובר היה שווה בערכו למאה וחמישים אלף דולרים – הון עתק באותם ימים. בסופו של דבר נחישותו של שרגא פייבל ניצחה, וגלזר ניאות לקבל את הכסף מידו, כשהוא נפעם מיושרו של ידידו.

דרכיהם של השניים נפרדו. משפחת גלזר עלתה ארצה,

פתחה בית חרושת לעורות בפתח תקווה והפריחה את עסקיה מחדש. שרגא פייבל ומשפחתו נותרו בליטא.

צרות הקומוניסטים נשכחו עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, וכיבוש ליטא בידי הנאצים. בניסי ניסים הצליחו שרגא פייבל ובניו לשרוד את אימי המלחמה והמחנות, אך איבדו את אם המשפחה, פרומה הי"ד, במחנה ריכוז.

בתום המלחמה מצא עצמו שרגא פייבל באיטליה. שם נהפך למגדלור לאודים מוצלים מאש, שהתלכדו סביב דמותו המאירה, ובחרו בו לרב. אחר כך נתמנה לרבה של מילאנו.

בשנת תש"ח בא הרב שרגא פייבל לביקור בארץ ישראל. הוא ביקר את בניו, שעלו ארצה, והתמודדו עם קשיי קליטה ועם מצוקה כלכלית קשה. מובן שהלך לבקר גם את ידידו ורעו, זס גלזר. הלה שמח מאוד לפגוש את ידידו. השניים היו נרגשים להיפגש אחרי המלחמה.

ואז פנה גלזר אל הרב שרגא פייבל, ובפיו הצעה קוסמת: "מאחר שלפני המלחמה שילמת לי סכום גדול על לא

מאומה, ומכיוון שאני מכירך כאדם ישר וברוך כישרונות, רצוני להציע לך שותפות של חמישים אחוזים במפעל העורות שלי. אשלם לך גם שבעים וחמישה אלף לירות סטרלינג במזומן. במשך הזמן תעביר לי את הרווחים המגיעים לי לפי חלקי בשותפות".

ואולם הרב שרגא פייבל הדהים את ידידו שנית. "אני מעריך אותך ומודה לך על ההצעה", אמר לו, "אבל אינני יכול לקבלה. אני מרגיש כי חיי וחיי ילדיי ניתנו לנו במתנה. ניצלנו בניסי ניסים. בעקבות זאת החלטתי להקדיש את חיי לקב"ה וללימוד תורה. פניי אינם לעסקים. לכן אני נאלץ לדחות את הצעתך הנדיבה".

מעשהו האצילי של שרגא פייבל נחקק גם בלב בני משפחת גלזר. זס הניח צוואה לבנו ובה ביקש, שאם מי מבני משפחת גיברלטר יזדקק ביום מן הימים לסיוע כלשהו – שיעשה כל שביכולתו למענו, מפני שאין בעולם אנשים כמותם.

(על-פי 'יסור יסרני')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וארא

ישועת ה' קריבה ובאה

הפרשה הקודמת (שמות) הסתיימה בטענתו הקשה של משה "למה הרעות לעם הזה...". על כך עונה הקב"ה למשה כי בקרוב יראה את ידו החזקה. עתה, כשהוגדשה סאת הייסורים וזעקת בני ישראל מגיעה השמימה, יקיים ה' את בריתו עם האבות והתשועה תמהר לבוא.

משה ממהר להשמיע את הדברים באוזני בני ישראל, אולם הם מתקשים לקבלם "מקוצר רוח ומעבודה קשה".

הקב"ה שב ושולח את משה אל פרעה לצוותו להוציא את בני ישראל ממצרים. ושוב מקשה משה וטוען: אם בני ישראל אינם מקבלים את דברי, הכיצד יעלה בידי לשכנע את פרעה להוציאם.

בעקבות טענת משה, שוב מצרף אליו ה' את אהרן אחיו.

ייחוסם של משה ואהרן

התורה מייחדת מספר פסוקים אודות ייחוסם המשפחתי של משה ואהרן גיבורי ספר שמות. כהקדמה, אנו לומדים בקצרה גם אודות משפחות ראובן ושמעון הקודמים ללוי.

משה ואהרן הינם נכדים ונינים ללוי. נכדים מצד אמם, יוכבד בת לוי, שנולדה ביום בו הגיעו יעקב ובניו למצרים.

ונינים מצד אביהם, עמרם, בנו של קהת בן לוי.

משה ואהרן מתחלקים בשליחות

בתגובה לטענת משה כי אינו מתאים לשליחות בשל

היותו "ערל שפתיים" (מתקשה בדיבור, אשר על כן אינו מתאים לייצג את הקב"ה לפני בני ישראל ולפני פרעה), משתף הקב"ה עמו בשליחותו את אהרן אחיו. הוא מודיעם מראש כי פרעה הרשע לא יסכים להוציא את עמם מארצו, באשר יוסיף ה' להקשות את לבו יתר על רשעתו (מצד עצמו) כדי להפליא בו ובעמו את מכותיו.

משה בן השמונים ואהרן אחיו בן השמונים ושלוש מקבלים על עצמם את עול השליחות.

המטה הופך לתנין

משה ואהרן מתייצבים שוב לפני פרעה, וכמופת להוכחת אמיתות שליחותם משליך אהרן בשם ה' את מטהו לפני פרעה והמטה הופך לתנין. פרעה המוקף במכשפים אינו מתרשם. הוא מצוה על מכשפיו לחולל מופת דומה, אלא שלפתע תנין אהרן, שבינתיים שב והיה למטה, בולע את תניני המכשפים.

ובכל זאת, גם לאחר המופת והפלא המתרחשים לנגד עיניו, מכביד פרעה את לבו ואינו מסכים לשחרר את בני ישראל.

היאור ושאר מקורות המים הופכים לדם

עתה מתחילה התורה בתיאור תהליך שבירת תוקף קליפת מצרים ומלכם ע"י עשר המכות.

משה יוצא במצות ה' לפגוש את פרעה היוצא מידי בוקר

עולים כינים אשר הולכים ומתפשטים בכל הארץ. הכינים הרוחשים בכל מקום, בקרקע ובצומח באדם ובבהמה, הופכים מטרד מציק ובלתי נסבל. הפעם, באשר אין סוד הכישוף מסוגל להמציא בריות כה קטנות, אין חרטומי מצרים (המכשפים) מצליחים ליצור פעולה דומה. לנוכח אוזלת ידם, מודים המכשפים באוזני פרעה כי תופעת מכת הכינים "אצבע אלוקים היא". אולם אין הדבר מרכז את לב פרעה והוא ממשיך לחזק את לבו לעמוד בסרובו להשמע לקב"ה.

חיות שרף ומיני מזיקים

ושוב יוצא משה לפגוש את פרעה על שפת היאור, ומבקשו-מזהירו "שלח את עמי ויעבדוני". הפעם הוא מתריע כי סרובו יביא עליו את מכת הערוב, פגיעת ערב רב של בעלי חיים למיניהם ובהם חיות טורפות, נחשים ועקרבים. וכשגם הפעם ממאן פרעה להוציאם, מתמלאת לפתע כל ארץ מצרים בריבוי עצום של בעלי חיים, חיות שרף ומיני מזיקים. כבכל מכה, מפלה ה' בין אנשי מצרים לבין בני ישראל המרוכזים באזור גושן (בהם אין המכה פוגעת כלל) והדבר מחזק ומעצים את האות והמופת. לנוכח הסבל הנורא של בני עמו ממהר פרעה להציע למשה ולאהרן פשרה: עבדו את ה' כאן, בארץ מצרים. אך משה ואהרן דוחים זאת בתוקף באומרם כי עבודת ה' אינה יכולה להיעשות אלא מחוץ לארץ מצרים ערות הארץ. במצוקתו, מסכים פרעה לדרישתם בתנאי שלא ירחיקו לכת, ובלבד שתפסק המכה הנוראה.

אלא שכצפוי, משאך סרה המכה מארץ מצרים, שב פרעה לסורו וחוזר בו מהסכמתו.

מכת הדבר

לאחר אזהרה נוספת, מכה ה' את כל בעלי החיים במצרים במכת דבר. ושוב, כבכל המכות, פוסחת המכה על

אל שפת היאור. בפגישתם מתרה בו משה כי באם לא יוציא מארצו את עם ישראל, יהפכו מימי היאור וכל מימי מצרים לדם. משמסרב פרעה, נוטה אהרן את מטהו על היאור וכל מימות מצרים, ביאור וביבשה, הופכים לדם. בהעדר מים לשתייה, נופל על המצרים צמא נורא, וסירחון הדגים המתים ביאור מבאיש את הארץ כולה. ובכל זאת מחזק פרעה את לבו ומסרב להכנע, תוך שהוא מתעקש להוכיח כי גם מכשפיו יודעים לחולל מופת שכזה.

שבוע ימים נמשכת המכה (וכך גם תשע המכות הבאות אחריה) עד אשר חוזרים מי היאור ושאר מקורות המים במצרים לקדמותם.

נחילי צפרדעים מכסים את מצרים

במשך שלושה שבועות (כפי שינהג קודם כל מכה מהמכות הבאות) עומד משה ומתרה בפרעה אשר אם לא ימהר ויוציא את עם ה' ממצרים, תכה בו המכה השניה היא מכת הצפרדעים אשר יעלו מן היאור. אך כצפוי מתעלם פרעה מן האזהרות. אזי נוטה אהרן את ידו על מימי מצרים ומן היאור עולה ריבוי עצום של צפרדעים המכסים את כל ארץ מצרים, בתוך הבתים, בחדרי השינה ובמיטות, במטבחים ואף בתוך תנורי הבישול. מכשפי פרעה מצליחים גם הם להעלות צפרדעים, אך אין רוחו של המלך נרגעת. הוא אינו יכול לשאת את נוכחותם הבלתי נסבלת של הצפרדעים ואת קרקורם מחריש האוזניים העולה מכל פינה.

הפעם, לראשונה, מוכן פרעה לומר כי יוציא את בני ישראל ממצרים. הוא קורא למשה ולאהרן ומתחנן כי יתפללו לה' שיסיר ממנו את המכה. אלא שמיד עם חלוף המכה, מכביד הוא שוב את לבו ומסרב לקיים הבטחתו.

כינים בכל פינה

עתה, בציווי ה', מכה אהרן באדמת מצרים ומן העפר

ברד שכמוהו לא היה מעולם עומד לנחות על מצרים, מזהיר משה, ומציע למצריים להניס את שארית מקניהם אל מקום מסתור מוגן. ואכן, ישנם מן המצריים שבוחרים להישמע לעצת משה ועושים כדבריו.

משה נוטה את ידו אל השמים והנה מתחיל לרדת שלא כדרך הטבע מטר של גושי קרח גדולים, כשבאורח פלא, מתלקחת אש לוהטת בתוך הברד הניתך ארצה. הברד הנורא מכה בכל דבר חשוף בארץ מצרים, באדם בבהמה ובגידולי השדה.

פרעה מזעיק את משה ואהרן ומודה בפניהם: "חטאתי הפעם, ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים". הוא מבקש מהם להתפלל כי יעצור ה' את המכה האיומה. משה מבטיח כי יתפלל, ומוסיף כי שוב יראה פרעה במוחש כיצד פועלת התפילה, ושוב יוכח לדעת כי ה' הוא האלוקים – מי שברא את הטבע בידו גם היכולת לחולל נס השובר את הטבע.

אלא שגם הפעם. משאך שוככת הסערה, חוזר פרעה וממאן להוציא את עבדיו ממצרים.

צאנם ושאר בעלי החיים של בני ישראל. אך פרעה (אף שנרעש הוא מאד לנוכח העובדה שאין המכה פוגעת בבני ישראל) עדיין מקשה הוא את לבו ובכל זאת אינו נכנע.

מגיפת השחין

על פי ציווי ה', נוטלים משה ואהרן מלא חופניים פרח מכבשן האש וזורים אותו אל הרוח. הפיח מכה בכל ארץ מצרים ומביא עמו את מגיפת השחין. בכל חלקי גופם של המצרים ובהמותיהם נפערין פצעים מבעבעים, מדממים ומכוערים, הגורמים לגרוד מכאיב.

מפגיעת המכה אין חרטומי מצרים יכולים אף לעמוד על רגליהם כדי להתראות בפני משה ואהרן. אולם פרעה בשלו, הוא מוסיף להתעקש ועומד בסרובו.

ברד נורא מכה בכל ארץ מצרים

משה יוצא לפגישה נוספת עם פרעה על שפת היאור ומזהירו מפני מכה נוספת. הפעם מוסיף משה ואומר לפרעה כי אף שה' יכול היה להשמידו כבר מזמן, בכל זאת ממשיך הוא לקיימו רק כדי להפליא בו את מכותיו למען ידע הוא, וידעו כולם, את כחו וגבורתו של הקב"ה.

"יציאת מצרים" בכל רובדי הנפש

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

ויראת ה' (ג) הצד השכלי - ההבנה בגדולת ה'; (ד) הנקודה הפנימית - שממנה נובעת מסירות הנפש למען הקב"ה.

עד עצם הנפש

אומר רבי אליעזר, שכדי להיחלץ מהמצרים והמגבלות, צריך להכות בכל הרבדים הללו: תחילה להילחם עם היצר המונע את קיום התורה והמצוות בפועל; אחר כך להתגבר על רתיעות רגשיות של 'מה יאמרו הבריות'; אחר כך להתעלות ממגבלות השכל ומהקרירות של ההיגיון; ולבסוף, ברמה הדקה והעדינה ביותר - לוודא שמסירות הנפש נקייה מכל שמץ של הרגשת 'אני'.

בא רבי עקיבא ומוסיף, שיש דרגה חמישית שבה צריך 'להכות' - בעצם הנפש, בנקודה הפנימית והעמוקה ביותר של היהודי. צריך להגיע עד עצם הנפש, ולוודא שאין שם שום דבר אישי מלבד התמסרות מוחלטת לרצון ה'.

חירות אמיתית

פירוש הדברים במילים פשוטות: לא די שיהודי לומד תורה ומקיים את מצוותיה; צריך גם לסלק את המצרים הפנימיים, את התחושות והמחשבות הזרות. צריך שהלב יהיה נקי מפניות צדדיות ויהיה מלא רק אהבת ה' ויראת ה'. כמו כן המוח צריך להיות מלא בגדולת ה' ובהכרת מעלותיה של התורה ומצוותיה.

וגם בכך אין די: השכל קר מטבעו, והקרירות השכלית עלולה לפגוע בהתלהבות שצריכה להיות בעבודת ה'. על כן, צריך לפרוץ גם את מגבלות השכל ואף את הספיחים שעלולים לחדור לרבדים עמוקים יותר בנפש. כך מגיעים ל'יציאת מצרים' אמיתית ולחירות שלימה.

"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" (הגדה של פסח)

בענין המכות שהביא הקב"ה על המצרים, יש מחלוקת בין רבי אליעזר לרבי עקיבא: רבי אליעזר אומר שכל מכה "היתה של ארבע מכות", ורבי עקיבא אומר שכל מכה היתה "של חמש מכות".

מסבירים המפרשים, שהמחלוקת היא על עוצמת חדירתן של המכות. המספר ארבע מסמל את ארבעת היסודות שמרכיבים את החומר - אש, רוח, מים, עפר. אך נוסף עליהם ישנו החומר ההיולי, שלמעלה מההתחלקות לארבעת היסודות.

זו אפוא המחלוקת: לפי דעת ר' אליעזר חדרו המכות רק לארבעת היסודות של החומר, ולכן היו "של ארבע מכות", ואילו רבי עקיבא מוסיף ואומר, שהן חדרו עד החומר ההיולי, ולכן היו "של חמש מכות".

מצרים פנימיים

חז"ל אומרים: "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". תורת החסידות מסבירה, שהשם 'מצרים' הוא מלשון מיצר והגבלה, והוא מסמל את כל המגבלות שמפריעות ליהודי לעבוד את קונו כראוי. מורים לנו חז"ל, שתמיד צריך 'לצאת ממצרים' - להיחלץ מן ההגבלות וההפרעות הללו. אם כן, עלינו למצוא את המחלוקת בין רבי אליעזר ובין רבי עקיבא גם בעבודת ה' של כל יהודי.

כשם שהחומר מתחלק לארבעת היסודות, כך עבודת ה' מתחלקת לארבעה רבדים: (א) הרובד המעשי - קיום התורה והמצוות בפועל; (ב) החלק הרגשי - אהבת ה'

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ט"ז)

חסידות על הפרשה וארא

קיומן בהווה הוא מאור זה, המחיה ומקיים אותן תמיד, וברצות ה' נהפך הנחש למטה וכל הקליפות היו כלא היו.

(ליקוטי-שיחות, כרך ג', עמ' 860)

ההתגלות האלוקית לאבות האומה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב (וג), וארא: אל האבות (רש"י)

מה מוסיף רש"י בפירושו על לשון הכתוב?
אלא ההתגלות האלוקית לאברהם ליצחק וליעקב לא
היתה בגלל מעלתם הפרטית של כל אחד ואחד מהם,
כי אם לפי שהיו אבות האומה, וכל מה שקיבלו –
מסרו לבניהם אחריהם ולבית ישראל כולו.

(תורה-אור, דף נ"ז, עמ' ב')

האור האלוקי - שורש הקליפות וקיומן וישלך אהרן את מטהו... ויהי לתנין (זי), וארא: אל האבות (רש"י)

התנין מסמל את קליפת מצרים, כדכתיב "הנני עליך
פרעה מלך מצרים, התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו"
(יחזקאל כט).

מטה (מלשון הטיה ו"המשכה") רומז להמשכת אור
אלוקי מעולם לעולם.

בהפיכת המטה לתנין נרמז שהשורש והמקור דקליפת
מצרים הוא האור האלוקי שירד פלאים על ידי
צמצומים רבים עד שנתהוותה ממנו מציאות של
קליפות.

בזה שהתנין נהפך למטה (וכן בכך שמטה אהרן בלע
את מטות החרטומים) נרמז, שלא זו בלבד ששורש
ומקור הקליפות הוא מהאור האלוקי, אלא שגם עצם

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
מגזין, שיעורים נגונים ובלוגים מצולמים
(באיכות HD), שידורים חיים בימי חמישי.

WWW.TANYAOR.COM

עודה ראשונה לנושן

סדר התנ"ך

שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:29	16:13	י-ם
17:30	16:27	ת"א
17:28	16:16	חיפה
17:32	16:31	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון